

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO **5** CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

Números atrassats 10 céntims.

ADMINISTRACIO y REDACCIO: Llibreria Espanyola, Rambla del Mil, 20, botiga. BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIO: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pesetas 1'50. Cuba y Puerto-Rico, 2.—Estranger, 2'50.

LOS JESUITAS.—LO QUE FAN Y LO QUE HAURIAN DE FER.

Serán sempre jesuitas: sa mónita es molt elástica... Veus aquí lo que cubreixen ab la bandera britànica.

Pero si son tant inglesos tot se podria arreglar anant corrents a establir-se al Penyó de Gibraltar.

LA MANIFESTACIO OBRERA.

No lo Congrès socialista internacional celebrat a París l'any anterior, s'acordà un programa de reformes pera millorar la sort de las clases obreras.

En resúm hi trobém las següents: Limitació del jornal de treball a vuit horas pels homes, y a sis pels minyons y minyonas de 14 a 18 anys, prohibintse 'l treball en ab-

solut als noys menors de 14 anys.—Abolició del treball de nit, excepció feta de aquellias industrias de funcionament no interromput, no podent pendre part, en estas ultimas, ni las donas, ni 'ls noys menors de 18 anys.—Prohibició del treball de la dona en los rams d'industria que afectin al organisme femeni, y prohibició de certs géneros de industria perjudicials a la salut del treballador.—Descans absolut de 36 horas seguidas semanales.—Suspensió del treball a preufet y a subasta, del pago en especies ó comestibles y de las cooperativas patronals y de las agencias de colocació.—Y finalment, vigilancia de tots los talleres y establecimientos industrials, inclús la industria doméstica, per medi d'inspectors retribuïts per l'Estat, y elegits, la meytat al menos, pels mateixos obrers.

Tal es lo programa, per medi del qual buscan las clases treballadoras una major comoditat de la que avuy disfrutan. Algunas de las reformas propuestas, de verdaer caràcter humanitari com las referents al treball de las donas y dels noys, han sigut objecte en alguns països, de lleys especials, lleys qu' están sobre 'l paper, pero que, desgraciadament, no 's compleixen.

Altras, com la reducció d' horas de jornal, si per una part asseguran treball a un major número de brasos, per altra part implican un augment de preu en los productos elaborats, lo qual no deixarà de redundar en perjudici de las familias obreras, en sa qualitat de consumidoras.

De tots modos, lo programa en conjunt, es una aspiració, que per no contenir termes ni propòsits descabellats, se fa digne de ser presa en compte, per tots los amants del benestar de las clases treballadoras.

Pero 'l Congrès socialista de París, al formular l'indicat programa, votà un acort, equivalent, en certa manera, a la promulgació solemne del mateix: lo Congrès socialista de París resolgué que 'l dia primer de maig, tots los obrers del mon se declarassin en *huelga*.

En *huelga* 'l dia hu de maig, pera tornar al treball lo dia dos. Es a dir: una *huelga* de un dia.

O en altres termes: un nou dia de festa agregat als moltissims de que tenen plagat lo calendari la tradició y la iglesia.

Confessém ingénuament que no sabém compendre la trascendencia de aquest acort. Si la *huelga* universal projectada hagués de ser permanent, podriam considerar que tendeix a la realisació de un propòsit determinat, propòsit que 's lograria ó no, segons sigués la forsa de resistencia dels huelguistas, dels capitalistas ó dels consumidores.

Pero no: aquí 's tracta tant sols de una *huelga*, limitada al curt espay de vintiquatre horas, y realsada al sol objecte de cridar l'atenció sobre un programa de reformes, que ha publicat tota la premsa, que coneix tothom, y que no necessita esforços extraordinaris pera acabar de divulgar-se.

Y aquesta *huelga* recau en un dia de feyna, mermant lo pá de un dia, lo salari ja prou mermat de las clases treballadoras.

Repetim que no ho enteném.

Alguns obrers, dotats de sentit práctic, opinan que si 's considera necessari realisar una manifestació colossal, en la qual poguessin pendrehi part tots los que viuen del treball, seria convenient aplassarla pera l'immediat diumenje, dia 4 de maig, que per ser dia festiu, no causaria perjudici a cap treballador.

En aquesta forma, l'acte revestiria la mateixa ó major importancia, tota vegada que seria major lo número dels que en ella hi pendriam part.

Altres creuen que no es necessari ni tan siquiera fer manifestació de cap classe, limitantse 'ls obrers a enviar una exposició als poders públics en demanda de que 's plantejin las reformas solicitadas.

No hem de manifestar nosaltres quinias son las nostras preferencias, en un assumpto que atany exclusivament a las clases treballadoras, tant més, quan en una mera qüestió de forma, apareixen tant divididas, a lo menos aquí a Catalunya.

Tal vegada, la manifestació realisada 'l dia quatre y seguida de una exposició als poders del Estat, concilia-

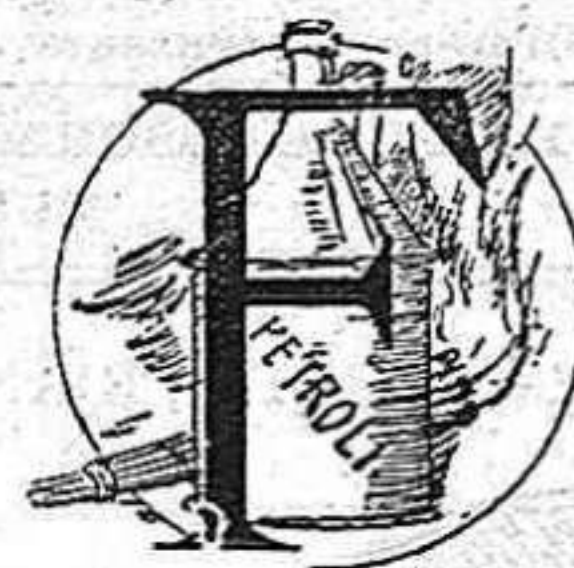
ria totas las tendencias, y daría unitat a las reclamacions obreras, en la inteligencia que l'unitat es mare de la forsa.

De totas maneras, fassas la manifestació 'l dijous, fassas lo diumenje, tenim la seguretat plena de que 'ls obrers catalans, modelo sempre de sensatés y de cordura, sabrán correspondre a sos honorosos antecedents.

No: no existeixen aquí las prevencions que en altres països induheixen al govern a pendre certas midas de precaució, que si allà 's consideran necessarias, aquí serian un insult; conegut lo caràcter morigerat de nostras classes treballadoras.

En moments de proba, en dias crítichs y angustiosos, ara fa poch, en la terrible crisis de Manresa, tan admirablement secundada per milers y milers de treballadors en las freqüents reunions que celebran, com en las cinch, que van efectuar-se diumenje, han donat sempre tals probas de la seva cultura y bon sentit, que no hi haurà català que no s'honri d'ells, ni hi haurà tampoch persona de sentiments nobles, que no desitji que alcanzin lo millor resultat possible las sevas aspiracions, en lo que tenen de legítimas y humanitarias.

P. K.

A poch temps que uns carrabiners de Irún, tot passejant van ficarse a Fransa, ahont permanesqueren algunas horas, respirant aquella atmòstera republicana.

Al entrar novament a Espanya, se 'ls formà sumaria, y es de temer que pagarán un xich cara la passejada. Ja 's diu si serán enviats a Ceuta.

Y ara vostés preguntarán:
—¿Per una petita passejada envian a Ceuta?
Y jo hauré de contestarlos:

—No es precisament per la passejada, sino per ser carrabiners. Si en lloch de ser simples carrabiners, haguesen sigut—es una suposició—comandants de caballeria ó infants d'Espanya, llavors...

Llavors no sé que 'ls hauria succehit. En tot cas, qui podrà donarlos informes complets es D. Antón de Orleans, que ara fa poch dias ha arribat de un viatge a Londres.

Ell está més enterat que ningú de la diferencia que va entre un carrabiner y un infant d'Espanya.

Es bonich lo que ha passat a las Córts, a propòsit dels successos de Valencia. Van exclamar-se més en Sardeña, en Cánovas y en Martos que 'l mateix marquès de Serrano.

Aquest, a pesar de haver sigut objecte de totas las xufas valencianas, va expressarse ab un gran comediment.

Y va dir, entre otras cosas, que 'ls carlins no 's proposan perturbar l'ordre públich y si sols obrar sempre pels procediments legals.

Y donchs, qué dirán en vista d'aixó 'ls Nassos-ratats, los rectors de Flix y demes capitosos de la clica carcunda, davant de unas declaraciones com aquesta?

Me sembla que 'ls nassos avesats a enumar la sanch y la pólvora, no s'acostumaran avuy a la pomada que solen gastar en Llauder y 'l marques de Serrano.

Ja ho deya un ex capitá:—No estich per potingas de perfumeria. Pél meu gust que no 'm treguin may del costat de 'n Caga-rehims.

Lo que deyam la senmana passada respecte a l'arribada dels Srs. Salmerón, Azcarate y Labra, ho repetim avuy.

No hi haurà republicà que no 'ls fassa objecte de las distincions que 's mereixen tant ilustres patricis.

L'arreglo de Manresa va estar a punt de fracassar dissapte per malas inteligencias reals ó fingidas, de alguns senyors fabricants. Afortunadament la qüestió que amenassava produhir nous disgustos, ha sigut sotmesa per uns y altres, al arbitraje del alcalde de aquella ciutat, qu'en las presents circunstancias ha donat probas de un gran esperit de imparcialitat é independència.

Celebrarém que per fi s'arregli tot, en benefici de l'armonia que deu existir sempre entre tots los agents que contribueixen a la producció.

Lo president de la Republica francesa está realisant un viatge pels departaments del mitj-dia de Fransa y per la isla de Córcega, trobant per tot arreu entusiasme y adhesió ferma a las institucions republicanas.

L'arbre de la Republica conta ja a Fransa més de vint anys d'existencia, y ha passat tots los perills, resistintlos admirablement.

Una vegada més se demostra que la Republica es allà tant forta, com es ferma y resolta la voluntat del poble, sobre la qual está basada aqueixa admirable institució.

Lo célebre escriptor Renán acaba de donar a llum una obra escrita en la seva primera juventut y titulada: *El porvenir de la ciencia*.

En aquest llibre s'hi llegeixen pensaments admirables, d'entre 'ls quals destaco 'l següent, digne d'esculpirse en lletras d'or:

«Val més un poble immoral, que un poble fanàtich: las massas immorals no s'oposan al progrés, y las massas fanàticas sí. Més que veure a un poble fanàtich, prefereixo véurel mort.»

Lo rey de Italia ha contribuït ab una cantitat a l'erecció de una estatua dedicada al gran republicà Mazzini.

Bo es que fins los reys compregan que l'onada republicana avansa.

Mazzini va viure y va morir fidel a las sevas ideas. Avuy se li aixeca una estatua: demà, quan se realisin las sevas profecias, lo monument que avuy li aixecan se cubrirà de flors.

¡Las profecias de Mazzini!
¿No saben qué va profetisar l'ilustre representant de la democracia italiana?

Senzillament: va dir que Crispi—que llavors era republicà també—seria ministre del rey. Lo qual s'ha complert al peu de la lletra.

Y afegí que seria l'últim ministre de la monarquia de Saboya. Aixó no s'ha complert encare; pero ja tenim recorreguda una gran part de cami.

Una apreciació de 'n Llauder:
«Villareal, població carlista, hauria de ser anomenada Villasantia».

Un dato estadístich: «La població que dona major contingent a l'Audiencia de lo criminal de Castelló de la Plana, es Villareal.»

Comentari mèu: «Una vegada més se confirma allò que diu *El liberalismo es pecado* y que ab tanta fruició repeteixen los capellans desde la trona: una cosa es ser liberal y un'altra molt distinta ser lladre y assessi.»

Una frase de 'n Romero Robledo, a propòsit de las xufas valencianas:

«La regia prerrogativa está seqüestrada. Aqueix govern no es lo de la lliure elecció de la reyna, sino 'l de la imposició.»

Aquest tema ve repetintse cada dia, prenent lo caràcter y las proporcions de la cansó del enfadós.

Pero ara se 'm acut un argument:
Si la corona ofereix l'inconvenient de deixarse seqüestrar ab tanta facilitat, per qué continúan dihentse monàrquichs los que 's queixan

Una obra nova del nostre company de redacció, C. Gumá. 'S titula *DRAPETS AL SOL*, escàndol humorístich en vers, y va ilustrada pèl caricaturista d'aquest periódic Sr. Moliné.

Tractantse d'una producció del nostre amic, es ocios dir l'èxit que ha alcanzat. Alabarla nosaltres mateixos no 'ns está bè. Sols dirém que per dos ralets no pot donarse lectura més amena y xispejant y que a can Lopez casi ja no 'n quedan exemplars.

CARTAS DE FORA.—Com es costum, lo divendres sant, uns quants joves del Masnou van anar a la iglesia; y quan menos s'ho esperavan passa un sagristà alt com un pal de paller, y ab un nas gros y vermell com la boina de un carlí, 'ls agafa la gorra y tirantlas per terra, diu que a la iglesia s'hi va per devoció.—La millor manera d'evitarse tractar ab gent de certa calanya es no anarhi, ni per devoció, ni per res.

Perque lo qu' es l'educació clerical, deixa molt que desitjar Com ho demostra 'l rector de Sant Quintí de Mediona que mentres estava fent una manifestació mística, digué a un vehí tot refunfunyant—Treguis la gorra, que passa la professó.—L'interpelat li observá qu'era a la via pública, y l'ensotanat acudí al alcalde, 'l qual prengué testimonis de aquell fet, haventse entaulat una causa criminal contra 'l que 's negava a descubrirse. al mitj del carrer, que no es propietat dels capellans, sino de tothom en general. Veurém en qué para la cosa.

A Port de la Selva ha succehit dos quartos del mateix, al passar la professó de Pasqua. Sols que 'ls agredits pèl rector no es qu' estessin cuberts, sino que tenian los cigarros encesos, y de primer antuvi 'ls digué 'l ruc-tòrt, que per més senyas es horni:—Vaya una poca vergonya que tenen.—Com si 'l fum del tabaco no sigués tant aromàtich y més agradable que l'encens.

Lo rector regent de Bonastre, a pesar de cobrar per estarse al poble, passa la major part de la senmana en una població vehina, ahont sembla que hi está molt entretingut, de manera que si 'l necessitan han de anarlo a buscar, allà a riscos que arribi tart a la casa dels malalts. Tampoch s'explica com algún dia, en lloch de comensar lo jornal a las cinch, lo comensa a las set. Ha d'entendre 'l tal rector de Bonastre que l'home que té un establiment, ha de ser esclau del seu deber mal que 's fastidíhi.—Qui no siga bo per casat, que no enganxi a la dona. Qui no serveixi per capellá, que penji 'ls hàbits a la figuera.

¿QUÉ VA Á PASSAR?

As pocas personas que en aquest país encare tenen camisa, están que no 'ls arriba la camisa al cos. Aixó de la gran huelga del primer de maig, 'ls ha acabat de fer perdre la escassa tranquil·litat de que disfrutavan.

Jo no sé com son aquesta gent. Se veu que 'l ser persona acomodada fa perdre l'oremus. Tot just

fa un més que celebravan ab frenètic entusiasmisme la concessió que 'l papa 'ls havia fet, de convertir en festa de precepte lo dia de sant Joseph, y ara s' esgarrihan y 's veuen casi perduts per la sensible rahó d' haver los obrers declarat dia de festa lo primer de maig.

¿D' una festa més ó ménos los vè justament? Es lo que deya un treballador, partidari de la huelga: —¡Aquests senyors se deuen creure que no més son ells los que tenen lo dret d' inventar festes noves!...

Lo cert es que la por s' ha ficat al cos de certas classes, suposant que 'l dia hu de maig ha de passar quí sab qué.

Probablement no hi haurá tanta efervescencia lo dia avants de la fi del mon, com hi ha actualment entre las personas que tenen que perdre.

L' autoritat s' ha posat á fer de sastre: es á dir, pren midas. Sereno del ordre social y vigilant de las classes acomodadas, lo govern mira 'l cel per veure si endavina quin temps farà 'l dia primer de maig.

Per ara ja ha comensat á donar lo crit d' alarma als seus protejits, cantant ab veu tremolosa:

—¡Nublado!
Y la gent d' ordre, comprenent l' indirecta, agafa 'l paraguas per lo que puga succehir y se 'n vá á casa l' adroguer á fer provisió d' arrós y patatas.

Corren noticias estupendas. Ja hi ha qui veu á las masses inconscients fent la liquidació social y venents'ho tot al encant per quatre quartos.

Las señoritas tímidas y honestas están prodigiosament atribuladas. No se saben treure del cap la huelga que vé anunciante.

—¡Ja ho sab, donya Emilia!— diu una aguantantse disimuladament las llágrimas. —¡Ja ho ha sentit dir aixó que hi ha d' haver lo dia hu del més entrant?

—No me 'n parli!— fa l' altra, posant los ulls en blanch y retorsantse las mans ab desesperació: —¡Qué será de nosaltras!

—No ho sé. Jo tota tremolo: fa cinch nits que no dormo ni menjo res. ¡Figuris! ¡una huelga mónstruo!

—¡Sí senyora! ¡mónstruo!
Y repeteixen tres ó quatre vegadas la paraula mónstruo, ab accent esgarriat, com si realment se tractés d' una cosa monstruosa, un animal ab vint ó trenta potas y una boca capás d' empassarse una calaixera d' una mossegada.

—Jo proposava al de casa— torna á dir la primera— que aréssim á passar uns quants dias á Sant Gervasi, fins á veure quina marxa pren aixó; pero diu que sería inútil, porque la huelga ha de ser universal, y s' extindrà á París, á Londres, á sant Gervasi... á tot arreu.

—Lo qu' es nosaltes ja estém conformats ab la voluntat de Déu. Hem confessat y combregat, ell ha fet testament porque si acás morim tots no surtin dificultats entre 'ls heréus, y en la expectativa de que hi haja un siti, hem comprat dos quintas de bacallá y un pernil, que á n' ell li agrada molt.

Aixó de conformarse ab la voluntat de Déu y comprar pernil, fa molt conservador y persona sensata.

En cassos fèl istil, sempre fan lo mateix. Ja hi fan en la Verje... pero corran.

Una de las cosas que ara com ara més los preocupa, es l' haverse anat á escullir lo primer de maig pera verificar la gran huelga.

—Per qué— deya un— no haurán preferit lo dia 2, qu' es festa nacional y sería més dissimulada la huelga?

—Potser no 'ls ha agradat— responia un altre— porque es dividendes y sembla dia de peix.

—¡Ja 'ls asseguro jo— exclamava un altre— que aquest any lo dia hu de maig no será 'l primer del més de las flors, sino del mes de las espinas.

—¡Pobras classes acomodadas! ¡que per poch s' espantan! Calminse, calminse y visquin tranquils. Los treballadors ja saben lo que 's fan. Han acordat la huelga en us del seu dret. Y la celebran lo primer de maig, porque es dijous. Es dir, dia de moda.

¿Volen més bon gust ni més finura?

FANTÁSTICE.

LO QUE PENSA EN SAGASTA.

A n' ell sí que poch li importa que rigui 'l país ó plori, que la nació visqui ó mori, que fassi fret ó caló; Mentres puga mantenirse dret á dalt del candelero, se 'n riu de tots ab salero y endavant la professó!

¿Qué 'n treurá de capficarse ab lo que la gent murmura, ó ab los plans de la conjura ó ab las cartas de 'n Dabán? En aquest mon la paciencia tot ho vens y tot ho gasta: es lo que pensa en Sagasta: —La qüestió es anar tirant.

Un dia sense un conflicte, per ell fins es un miracle: pero aixó es un espectacle que casi bé 'l diverteix. ¡Ja 'n pot sentir de protestas, y discursos y diatribas,

y crits y moris y vivas...! Res l' espanta ni aturdeix. Quan més gran es lo xibarrí y més tremendo l' apuro, l' home 's posa á encendre un puro y se 'n va á casa fumant. Si 'l quadro no li acomoda, ab girar l' esquena, basta: qu' es lo que pensa en Sagasta: —La qüestió es anar tirant.

¿Un ministre l' abandona? Vinga un de nou al seu puesto. ¿No s' aproba 'l presupuesto? ¡Ja hi som á temps, no corrérm! ¿S' entreté aixó del sufragi? Ja 'n sortirém ab paciencia: ¿Li neix una dissidencia? ¡Pues que neixi... qué hi farém! Ell se 'n ha rigut de 'n Márto, ell s' espolsa 'ls reformistas, ell consola 'ls gamacistas, ell ab tothom está en gran. Y s' agafa á la poltrona, lo mateix que una llagasta, porque, 'l que pensa en Sagasta: —La qüestió es anar tirant.

Ja ho coneix que passen cosas que no 's deurian prometre: pero, ¡quí 'l fa comprometre, sent tan fácil tancá 'ls ulls? Funámbul incomparable, mentres puga sostenirse, procura sempre evadirse de remenar certs embulls. Vingan paraulas melosas y promesas á cabassos, sense fer cas dels fracassos ni mirar may endavant. Lo poble es un noy molt dócil y de magnífica pasta, y es lo que pensa en Sagasta: —La qüestió es anar tirant.

Fins ara la seva máxima li ha dat resultats magnífichs, trets los moments terrorífichs que ha passat forsosament. Pero 'l país ja comensa á ensumar li la jugada, y aquesta vida ensucrada camina al acabament. Los conservadors vigilan, lo poble está ab l' ull alerta; ja hi ha la barrera oberta, convidantnos á avansá. Quan lo torrent se desbordi y ell veji tot lo que aplasta, llavors... llavors en Sagasta ¡no sé lo que pensaré!

C. GUMÁ.

CRÓNICA HUMORÍSTICA.

o un temps eminent tenor Robert Stagno, ha acabat los turróns. Los turróns de un tenor s' acaban lo dia que se li acaba la veu. Pero 'ls seus admiradors han concebit una idea pera perpetuar lo seu recort, fins en vida: l' idea de organizar un museo, ahont los curiosos pugan admirar los objectes relacionats ab la carrera brillant del artista. Los regalos que li han fet, los trajos que ha portat, las perrucas, las armas, los adorns, etc., etcétera, han de formar part de aquest museo, ensenyantse á pesseta l' entrada. Si la moda cundeix, lo que 's fá avuy á Italia ab lo tenor Stagno, podrà ferse demá ab los personatjes més ó menos tenors de la nostra polística. En qual cas ja poden comensar á coleccionarse trastos: com per exemple, lo barret de 'n Cánovas y la ploma ab que escrigué 'l Programa del Manzanares; la boyna de 'n Pidal y 'l ganivet ab que volia tallarse la má dreta; lo tupé de 'n Sagasta y la porra que usava en temps de la Revolució; lo ninot de Gracia de 'n Romero Robledo y 'ls comptes de la Exposició de 'n Rius y Taulet. L' establiment nacional en que tals objectes s' exposessin podría titularse:

MUSEO DE TRASTOS DELS TRASTOS.

A Fransa s' han fet ensaigs ab la pólvora sense fum, havent produhit aquest invent resultats pasmosos. La circumstancia de allargar molt las armas y de assegurar casi tots los trets, per no existir fumera que impedeixi la visualitat, aconsellan varias modificacions en la táctica militar. Modificació en l' uniforme, porque las placas relluhén y certs colors, especialment lo vermell que sol usar l' exercit en los pantalóns, se veuen de lluny. Aixís y tot, potser s' empleará 'l sistema de adherir á cada fusell una ullera de llarga vista, á fi de que 'l soldat puga fer foch á cop segur. Una alteració que s' introduhirá sens dupte. Aixís com avants, en temps en qu' en las guerras sols se jugava l' arma blanca, los soldats més alts y fornits tenian la preferencia, avuy se buscarán ab interés los més nanos, es á dir: los que presentin menos blanch. Y á tal efecte, la mida s' abaixará y se seguirá una regla contraria á la fins avuy establerta. Ara 's desdenyán als quintos que no arriban á la talla: donchs en lo succesiu serán descartats los que 'n passin. En una paraula: un cos d' exercit compost de falugas

tindrà una gran ventatja sobre un cos d' exercit compost de bons mossos. Ab tot aixó ¿saben quí hi perdrá? Las criadas y las rinyeras. ¡Haverse de contentar ab esquitxos de soldat!... ¡Pobretas!

Posém fi á á la present crónica humorística ab un succés qu' enmatllevo á un periódich de la república vehina y que no puch menos de confessar que m' ha fet gracia. Saint Emilió es una comarca vinícola per excelencia. Si un dia van á ca'n Justia demanin Saint Emilió: es una mica car; pero 'l menos sabrán que beuben bon vi: un vi aromátich, exquisit, que recrea y no emborratxa.

Donchs á Saint Emilió tenen un rector molt charmant: en fi, un rector digne de aquell vi; tan digne de aquell vi que 'ls culliters en l' última verema 's reuniren y concertaren per obsequiarlo ab una bóta, contribuint á omplirla cada hü d' ells ab dos litros per barba.

Aixís ho feren: lo rector, qu' estava boig d' alegría, adquirí la bóta y cada hü dels culliters hi aná tirant los dos litros convinguts. Ser rector de una gent tan amable, dona gust.

Aixís es que per Pasqua florida, 'l mossén convidá á la seva taula als hisendats més richs, ab lo propósit de encetar en la seva companyia, aquella bóta de vi deguda á la munificencia dels seus bons parroquiáns.

¿Y saben que succehi? Que al posarhi aixeta, en lloch de vi, 'n rajá aygua clara.

¿A qué 's devía aquest miracle á la inversa? Los hisendats allí presents se posaren á mirarse y á riure, y 'l rector, tot sofocat, s' empenyá en que li expliquessin la causa de aquellas riallas.

La causa prompte sigué explicada. Com lo Saint Emilió se paga tant bé, tots los que 's brindaren á favorir al rector ab un parell de litros, feren lo mateix pensament, y 'l realisaren sense comunicars'ho 'ls uns als altres.

Tots ells quan se tractá de anar á abocar los dos litros en lloch de vi hi portaren aygua, creyent que dos litros d' aygua clara, entre tant vi, no s' hi coneixerian. Y com tots tingueren la mateixa idea, la bóta s' omplí d' aygua.

Aquí veurán com á un rector devegadas se li aygua-leixen las més puras alegrías.

P. DEL O.

o govern ha somés á las Corts, un projecte de llei autorisant al Banch d' Espanya pera emitir billetes fins á 1,000 milions de pessetas. L' or, entretant, va fugint. Contemtémnos ab billetes, y femnos la ilusió de que som richs, que á la mort bé hi arribarém.

Y en tal cas, al Banch d' Espanya, sempre hi trobarém la caixa.

En lo Circul tradicionalista de Barcelona, s' ha fixat un avis a la porta, dihent als socios, que 'l dia de l' arribada de 'n Salmerón y durant la seva estancia a Barcelona, s' abstingan de pendre part en qualsevol manifestació hostil al indicat senyor.

Aquest avis, ó no significa res, ó vol dir qu' entre 'ls carcundas barcelonins hi havia qui tenia ganas de rebre.

A Santiago de Galicia un capellá ha disparat un tiro á una nena de Cambados.

Certs capelláns son aixi: veyen una nena guapa, ja no 's poden conteni, y ells mateixos se disparan.

Continúa 'l capítul capellanesch. A Albarán (Murcia) lo rector está á matar ab l' arcalde, tenint profundament dividida á la població. Aixó, no obstant, se véu en molts puestos.

Lo que no 's véu gayre, es lo que acaba de succehirli al rector de Albarán, que al llevarse fa poch dias y obrir la porta per anarse'n á dir missa primera, se trobá que penjava una cosa en lo portal de la rectoria.

Encengué un cap de ciri, y veje que l' objecte que penjava era un gat, ab lo següent rétol: «Te verás como este gato si no dejas el curato.»

Contestsm á aquest pareat ab un altre: «Quan surten certs redolins, la professó va per dins.»

Llegeixo en un periódich carli: «Las unglas y las dents se guardan com totas las demás armas, pera quan lo suprem perill de la patria demandi l' empleo de totas las armas.»

S' ha de regoneixe que 'ls carlins han servit á la patria ab las unglas y las dents.

Aixís, quan la patria ha tastat las sevas dents y las sevas unglas, ha pogut dir: —Ja estich ben servida.

L' altre dia, passant per un carrer de Barcelona, vaig sentir á una portera, que senyalant certa substancia molt poch aromática, deya:

Los que cobran y sempre rondinan.

Los que no cobran y callan.

—Miréu los indecents: se m' han embrutat á la escala. Y una vehina li deya:
—¿Sab qué faria al puesto de vosté, Sra. Quima?
—¿Qué?
—N donaria part al municipal.

Lo grupo més numerós, entre las personas que van anar á despedir al general Dabán, era 'l que rodejava al empresari de teatros, Sr. Ducazal. S' explica perfectament. Pera organisar la comparsaria ¿qui més apropósit que un empresari de teatros?

Aquesta es l' hora qu' encare 's discuteix sobre si 'ls jesuitas de Valencia podían legalment enarbolar ó no la bandera inglesa. Perque si s' ha de creure que l' enarbolar una bandera basta per adquirir la immunitat més absoluta, aviat no hi haurá ningú que no vaja ab una bandera inglesa á la butxaca. Se donará 'l cas de que un senyor, al pujar al tranvia, sentintse robar lo rellotje de la butxaca, diga:—¡Agafeulo! Y que l' individu, enarbolar una bandera inglesa, diga:—¡Ay del qui 'm toqui! ¡Jo soch súbdit de Inglaterra! Y en aquest cas, ja pot anar lo Sr. Mañé y Flaquer á ferli un nus á la bandera.

Jo, tractantse de jesuitas, y per evitar trastorns y disgustos, aviat ho tindria arreglat. Hi ha una lley del temps de Carlos III, que no ha sigut derogada, en virtut de la qual, los tals jesuitas constituheixen un article de contrabando espiritual. Donchs ab aplicar rigurosament aqueixa lley, estariam iletos. Tot lo més que faria, seria pagarlos lo viatge, fins á deixarlos en las costas de Inglaterra.

Pero—'m preguntarán—¿y 'ls edificis que han construhit, qué se 'n faria d' eixos edificis? Suposant que 'ls tenen tots en nom d' inglesos, podrian oferirse als protestants per si tenian á bè establirhi escolas de la seva secta. La qüestió religiosa es com l' ensiam; com més barrejada, millor.

Deya aquest dia un telégrama: «Los oficiales d' ejército de dos provincias, están dispuestos á demanar lo retiro segons las midas que adopti 'l ministro de la guerra.» Figürinse quín sentiment per la nació. Perque, realment, lo que falta en lo nostre pais son capellans y oficiales d' ejército.

Los carlins han obert una suscripció per obsequiar al marquès de Serrano ab un objecte d' art. ¿Ha de ser un objecte y además ha de ser d' art? Donchs no s' hi pensin més: regálinli una sardina.

En una reunió obrera de Valencia, un concurrent va demanar que 'l jornal se reduhis á dugas horas. Fet y fet, més valdria no treballarne cap. Las cosas, ó ferlas bè, ó no ferlas.

Lo rey del As d' oros ha escrit una carta á la marquesa de Cerralbo, sent de notar que á pesar de ser marquesa y de ser senyora la tracta de tú, com si tal cosa. —¿Qué me 'n dius de aquesta costum del héroe de Oroquieta? —¡Qué vols que te 'n diga! Que s' haurá deixat los modos á casa de las húngaras.

Un párrafo de la carta aqueixa: «Entre tanto yo y los míos felicitamos de corazón a tí y familia, por vuestra entereza frente al ataque con que revolución os honró y á mí con vosotros.» Preném acta de aquesta declaració. En lo successiu ja sabrém quina es la manera de honrar á aquest mamarratxo: ell mateix ho indica. Per honrarlo degudament, se l' ha de rebre á cops de pedra.

Un recort: Temps endarrera, quan deyan que 'l papa volia marxar de Roma, una de las ciutats espanyolas que ab més insistència se li oferiren, sigué la de Valencia. Estich segur que mentres escrich aquestas ratllas, al Papa, li están xiulant las orellas.

Al general Dabán, lo govern l' ha instalat magnificament. O en altres termes: li ha daurat la pildora. Las pildoras dauradas també curan, si 's prenen oportunament.

XARADA.
Una total va comprar la dos-segona-tercera, per una hu-tres enviar á son promés Baltasar habitant d' Esparraguera. Va comensarla molt bè; mes al sè á la ratlla quinta, va tres-hu lo net papé; ab una gota de tinta que de la ploma caygué. Tenint pór de dos-primera de bruta, y que son promés (que un xicot molt pintat era) un mal concepte 's formés d' ella; va esqueixar severa la hu-tres y no 'n feu cap més.

L' OÍ: ORELLUT.

ANAGRAMA.
T' haig de dir, amich Total, que 'l teu amich Pau Ribot desde que baixá de Tot casi ha estat sempre en total.

TRENCA-CLOSCAS.

ALSABOTAS.

D. PAU TONS.

ELCHE.

Formar ab aquestas lletas lo nom de un carrer de Barcelona.

MAYET.

GEROGLÍFICH.

×
FERRO
D. I
LO LO
∴
PI
0 0 0 0

EUDALT SALA

CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

Ciudadans C. Reus, J. Arant, Micalet de la Seu, Francisquet del Judaman, Espanta-bolits, J. Pi Mirantus, Pel y Agut, Joan de las Biedas, Anton dels Ases, Cristófol Titella y Pa sucut ab olli.—Lo que 'ns enofren aquesta semana no 'ns serveix.
Ciudadans Botiguer Sancelonens, R. O. Selló, Capellá Corcat, Marangí, Amadeo, Noy Cabo, E. Sunyé y L. López, Vell Xarrap, Un Franchuti, Josep Pep y C., Amen, Dolors Mont, L. G. Callic, P. Petrolero, Ricardo (a) Nano y J. Staramsa: Insertarém alguna cosa de lo que 'ns remeten.
Ciudad E. Vilaret: Lo sonet está bé; pero l' assumpto t'è poch interés.—A Piera: Lo mateix li dihem a vosté—Comissió organidora de la Associació literaria: Hauriam volgut comploure a uns amichs tan antichs; pero al enterarnos del avis ja teniam lo número en maquina. Dispensin.—J. A. F.: Arreglat una mica podria insertarse.—Caspiña: Los primers versos no son de vosté, sino de 'n Pere Mata, y 'ls demés que seran seus, son dolents.—F. Tiana: Esta bè.—Bernat Xinxola: No 'ns acaba de agradar; pero envihí.—A. Saltes: Los dibuixos han de ser a la ploma y millors que 'ls ensaigs que 'ns remet.—Enrich Petit: La poesia es massa simbolica, y 'l simbol una mica massa manosejat.—A. Palleja: Los versos son bastant riplosos y la idea de la poesia es poch nova.—D. S. (Campdevano): La notícia no t'è prou interés.—P. P. T.: Preném nota de la seva indicació; pero un treball que després de admés haja de retirarse, val més no enviarlo.—J. Casanovas V.: De lo que 'ns envía, aprofitarém la poesia «M' agradas»

¡¡¡Está agotantse la edició!!!

DRAPETS AL SOL

ESCÁNDOL HUMORÍSTICH, EN VERS

PER C. GUMÁ

Ab ilustracions de M. Moliné.

Preu: ¡DOS ralets!

Un elegant tomet de 32 páginas, imprés sobre paper de primera.

LOPEZ, Editor.—Rambla del Múttj, 20.

Barcelona: Imp. de Lluís Tasso, Arch del Teatro, 21 y 23.